

HET VUURFESTIVAL IN BROEKOM EN ZONHOVEN, 'HOLOLOOL'

Haspengouw TV - Vuurfestival

Haspengouw TV - Vuurfestival Hololool

Het vuurfestival 'Hololool'

Meegebracht door een buur uit Zonhoven, viert het dorp Broekom al een tiental jaar het vuurfestival 'Hololool'. Jaarlijks steekt men op **de avond van 10 november**, Sint-Maarten, een gezellig en vrij imposant vuur aan. Daarvoor gebruikt men afgedankte paletten, omdat zij makkelijk te verkrijgen zijn, goed brandbaar zijn en een ruime vuurhaard toelaten. Het vuur is de kern van de zaak, iedereen zit er rond te genieten van een drankje, een hapje en een babbeltje. **Het vuur verbindt de mensen.** Jong en oud, familie of niet, uit het dorp of niet, iedereen geniet van hetzelfde spektakel, dezelfde warmte.

Organisatie

Het vuurfestival in Broekom vindt plaats in de tuin van de **familie Reygel**. Elk jaar regelen Ronny en Annemie de festiviteit tot in de puntjes, waarbij zij proberen elk jaar een ander vermaak aan te bieden maar zij steeds kwalitatief te werk gaan. Iedere deelnemer betaalt zijn eigen bijdrage. De voorbereidingen starten al enkele maanden voordien. Wanneer de stapel paletten naast hun huis groeien dan weten we al dat de voorbereidingen ingezet zijn. Er moeten cateringbedrijven aangesproken worden zoals een frituur of een kebabzaak en afspraken worden gemaakt. Daarnaast moet het aantal deelnemers worden bepaald, de vergunningen moeten worden aangevraagd en er moet voor de nodige infrastructuur gezorgd worden. Dit alles nemen Ronny en Annemie voor hun rekening, zij zijn de enige organisatoren en krijgen enkel hulp van de familie.

De bompa van Ronny bracht de traditie in de familie toen men in Zonhoven nog tegen elkaar ijverde voor het grootste vuur. Bompa vergaarde hout weken op voorhand en betaalde toen nog alles zelf. Nadien nam Ronny opnieuw de draad op. Van een familiegebeuren groeide het uit tot een groter feest waarbij ook de burens uitgenodigd werden.

Deze nieuwe traditie is welkom in het dorp dat amper vier honderdtal inwoners kent. Er zijn lang geen winkels meer, geen cafés meer, geen frituur meer, geen kerkelijke diensten meer en zelfs de vroegere molen is al tientallen jaren buiten dienst. Ondanks de beperkte participatie, zijn ze dankbaar voor de komst van het vuurfestival hier. Het creëert een band en is alvast een leuk en origineel gedoe. Bovendien merkten ze bij de laatste editie dat er nieuwe mensen bij kwamen. Ze hopen dan ook dat het zeker blijft en een echte traditie wordt.

Een oude traditie in Zonhoven wordt een nieuwe traditie in Broekom

Het vuurfestival is een **overgewaaide traditie** die meegebracht werd door een verhuisde inwoner afkomstig uit Zonhoven. Toch verschilt het vuurfestival hier met die van Zonhoven. Zo is het in Broekom **kleinschaliger**. Het wordt hier beperkt tot de straat van de familie Reygel en de Molenberg die aansluiting heeft met de Kapelstraat en waar maar één huis is. In Zonhoven is het echter een dorpsgebeuren waar het hele dorp aan kan meedoen. De laatste jaren is het bekender geworden en komen er mensen van her en der om van de sfeer te genieten. De organisatoren in Zonhoven spelen daar trouwens op in en proberen zoveel mogelijk mensen aan te trekken door een uitgebreid programma van diverse activiteiten. Het is aldaar een traditie geworden die zeker een commerciële impact heeft en als zodanig uitgebuit wordt. Vroeger had elke wijk in Zonhoven zijn eigen Hololool en er was zelfs een duidelijke wedijver tussen de verschillende organisatoren. Om het allemaal in goede banen te leiden en om de veiligheid te garanderen nam de gemeente vanaf 1978 de leiding over. Sindsdien is het dus een centraal

gebeuren en dat heeft duidelijk zijn vruchten afgeworpen.

Oorsprong en betekenis

De echte oorsprong en de ware betekenis van Hololool is en blijft **mysterieus** wat misschien bijdraagt tot zijn charme. Het heeft in ieder geval niets te maken met 11 november, het heeft er helemaal geen band mee, het bestond al eerder.

Er zijn tal van theorieën en veronderstellingen maar men gaat ervan uit dat het een overblijfsel zou zijn van **de Kelten of de Germanen**. We weten dat ze een nauwe band met de natuur hadden en met het verloop van de seizoenen. Op 1 november vierden en herdachten zij al hun overledenen. Op dat tijdstip ging men namelijk de 'donkere' maanden tegemoet. Duisternis werd er gelinkt met de dood. De Katholieke Kerk aarzelde niet om die heidense feesten in hun eigen, katholieke kalender te integreren.

Hoe dan ook, rond die tijd is de oogst trouwens ook al binnen alsook de veestapel zodat vuur minder gevaar meer betekent. Zij begonnen het jaar toen ook steeds op de dag van de winterzonnepunt, omdat nadien de dagen beginnen te lengen. Daarom liet de Katholieke Kerk trouwens Kerstmis op 25 december vallen. Vuur heeft ook een **symbolische betekenis**: het reinigt. En uiteraard is vuur ook een teken van leven: men warmt er zich mee op tijdens de koude dagen en men kookt ermee. Het straalt ook macht uit want het ijzer kan pas gesmeed worden met behulp van vuur.

Anderen denken dan weer dat de oorsprong te vinden is in de **eeuwenoude productie van houtskool in de regio**. Destijds exporteerde men zelfs tot in Duitsland.

Wel staat het vast dat het een heel oude traditie is die **typisch is voor Zonhoven**. Het is ook duidelijk dat Hololool zijn sterke uitstraling dankt aan het vuur dat brandt in de duisternis tijdens de avond van 10 november.

Uitdagingen en kansen

Ondanks de uitdagingen die de **strengere veiligheidseisen** met zich meebrengen, is de administratie meewerkend en juicht de burgemeester het initiatief toe. Toch brengt het festival wat **bezorgdheden** bij de buurtbewoners met zich mee, zoals de vrees voor brand. Daarnaast is het vuurfestival iets nieuws in Broekom, het is niet afkomstig uit het dorp en blijft dus iets exotischer. Dankzij Ronny en Annemie krijgt deze geëxporteerde traditie toch een plaats in Broekom. Zij hebben de **ruimte** met voldoende afstand tot de burens. Doordat hun familie telkens aanwezig is, wordt het voor hen een moment waar ze naar uitkijken, het wordt een vast gebeuren, een geëxporteerde traditie.

Ronny en Annemie houden letterlijk en figuurlijk **warmer herinneringen** aan Hololool uit hun jeugd. Ze zijn sowieso al traditiegetrouw, maar de interesse die het bij anderen teweeg brengt en het familiegebeuren (vooral voor de kinderen uit de ruime familie) zijn hun drijfveer.

**Gebaseerd op het verslag van Patrick Buffel die Ronny Reygel en Annemie Achten interviewde. Het oorspronkelijke verslag vind je [hier](#).*

**Deze inzending kadert binnen het project Beleving. 100 levende gebruiken en tradities in Limburg. Een initiatief van het Limburgs Volkskundig Genootschap, in samenwerking met ECRU Erfgoed en Erfgoed Haspengouw, Werkplaats immaterieel erfgoed, Openluchtmuseum Bokrijk, Heemkring Vaart, Haspengouw. TV vzw, Academie voor Streekgebonden Gastronomie en AVANSA-Limburg.*

INZENDER

Ronny Reygel

LOCATIE

3840 Broekom

PERIODE

Jaarlijks, tijdens de avond van 10 november (Sint-Maarten)

THEMA

Feesten, rituelen en sociale gebruiken

TREFWOORD

#feest